

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 12. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 120 K, negyedévre 350 K,
félévre 700 K. Egyes szám ára 6 K.

Rezd látni a külföld

(vk.) Mióta Gyulafehérváron lefolyt az a nagy hűhóval és sok katonával előkészített ceremónia, amelyet az oláhok koronázásnak neveztek el, azóta mind gyakrabban jelennek meg érdekes cikkek a magyar lapokban, melyek angol újságok írásainak szóról-szóra való fordításai.

Ezek az írások mind gunyosan és lekicsinylően beszélnek arról a szertartásról, amelyet világraszólóan ragyogónak és nagyszerűnek tervezett az oláh kormány. Egyben — ha röviden is — markáns képet adnak azokról az állapotokról, amelyek Erdélyben vannak.

Koronázásnak kellett lenni Erdélyben, hogy a külföld észrevegye azt a gázságot, az elnyomatásnak azt a rettentő nagy fokát, amelyet az oláhok gyakorolnak az erdélyi kisebbségekkel. Nagy reklámmal kellett odacsalogatni angol újságírókat, hogy szemtől-szembe lássanak olyan igazságokat, amelyeket hihetetlennek gondoltak azelőtt.

Mi mindenesetre hálával tartozunk az oláhoknak azért, hogy olyan nagyon megütötték a nagydobot, mert ez a zaj csalta oda Európa nagy államainak újságíróit. Mi ugyanis hiába sirtuk bele panaszunkat a „kultur“ világba, hiába bizonyítottuk, hogy elszakított véreinkkel gazul bánnak az oláhok, csehek, szerbek, hiába sorakoztattunk fel megdöbbenő adatokat; a hatalmas antantnak hatalmasodó kis barátai siettek megcáfolni szavunkat. S még csak nem is haragudhatunk az antantra, hogy nem hitt nekünk, hiszen olyan hihetetlenül, olyan képtelenül hangzik művelt ember fülében az a sok pimaszság, amelyet a legázolt magyarokkal szemben elkövetnek.

Demostláttakszemtől-szembe. Látták a külföldi hírlapírók, hogy az erdélyi hegyek között csak szuronnal lehet elfojtani azt az egyetemes kiáltást, amely visszüköveteli Magyarországot régi határait. Látták, hogy ott utálja mindenki a Mare Románia gon-

dolatát is, hiszen az ezt ünneplő koronázásra alig tudtak néhány száz embert odagyűjteni. Látták, hogy Erdély siralomház, ahol még a koronázás is kivégzés hangulatát ébreszti fel az ott „ünneplő“ lelkében. Látták, hogy ott a legsötétebb Balkán tombol, kémei, hóhérai, mindenkit vérig bosszantó pribékjei özönével.

A fájdalom mellett, melyet — minden komikus nagyzolása ellenére is — okozott nekünk a gyulafehérvári koronázás, ezt az egy örvendetes dolgot is hozta: kinyitotta a külföld szemét. Az a néhány cikk, amelyet a nagy világlapok „saját tudósítói“ elhelyeztek, rávezeti a

külföld népét annak megértésére, hogy mégis csak igazuk lehet a sokat panaszkodó magyaroknak. Most már talán elhiszik, hogy a „koronázás tartamára“ kiutasított régi erdélyieket, kiket egy szál ruhában dobtak a határon keresztül, nem akarják visszaengedni, hogy itt éhen halnak azok, akiket az oláh önkény földönfutókká tett. Most már talán majd meghallgatják panaszainkat.

Csak még a csehek és szerbek is rendezzenek ilyen nagy komédiát! És akkor, akkor talán be fogja látni az antant, hogy gázság, türhetetlen igazságtalanság az, amit velünk Trianonban tettek?!

Kun Bélát körözik Svájcban

Genf, október 26.

(MTI.) A szövetségi igazságügyminiszterium rendőrségi osztályához érkezett hírek szerint KUN Béla Svájcban tartózkodik. Hamis utlevél van nála, amelyet egy ADLER nevű zürichi ember számára állítottak ki. Valamennyi svájci rendőrségnek és hatóságnak elküldték Kun Béla arcképét és pontos személyleírását, azzal, hogy tartóztassák le és azonnal adják át a szövetségi igazságügyi hatóságnak.

Amerikai szenátor tiltakozása Magyarország feldarabolása ellen

„Az ősi határok visszaállításától függ Európa békéje“

New-York, okt. 26.

Az interparlamentáris konferencia tagjai közül azok, akik annakidején pár napot töltöttek Budapesten, megérkeztek Amerikába. Ujabbán Paravay arkanzasi szenátor nyilatkozott egy amerikai újságíró előtt budapesti tapasztalatairól. E nyilatkozat kemény hangon tör pálcát a trianoni békeszerződés igazságtalanságai fölött. Paravay szenátor többek között ezeket mondta:

Einstein az idei Nobel-díj jelöltje

Stockholm, okt. 26. Svédországban tudós körökben mozgalom indult meg, abból a célból, hogy az idei Nobel-díjjal Einstein tanárt tüntessék ki. Már ellenzöje is van a tervnek Wester Ede, a stockholmi műszaki főiskola volt tanára röpiratot adott ki a nagy német tudós ellen. Azt is írja róla, hogy közönséges plagizátor és nem becsületes kutató.

A trianoni szerződés a lakosságnak kétharmadmadrésztől és területének csaknem felétől rabolta meg Magyarországot. El sem tudom képzelni, mi lehetett az oka, annak, hogy szétrobbantották ezt a nemzetet. Mindazoknak, akikkel beszéltem, az volt a véleményük, hogy előbb-utóbb az ősi határok közé kell visszaállítani ezt az országot, stabilizációt akarnak Európában, illetőleg Európa békéjében.

A cseheket is kitoloncolják az oláhok

Kassa, okt. 26. Romániából 4000 cseh állampolgárt utasítottak ki, kik közül egyesek már meg is érkeztek cseh-, illetőleg morva területre. A kiutasításnak nem adták okát. A kiutasítottaknak minden ingó és ingatlan vagyonuk hátrahagyásával kellett menekülniök. A cseh kormány, mint értesültünk, magyarázatot fog kérni a románhatóságok újabb kiutasítási eljárása ügyében.

Az oláh csendőrök már az erdélyi oláhok vezéreit is bántalmazzák

Kolozsvár, okt. 26. Az erdélyi román nemzeti párt tagjai nem vettek részt az operett-koronázáson és ezért folytonosan zaklatják őket. Különösen erős óvintézkedéseket tettek abban az irányban, hogy a nevezett politikusok a külföldi diplomatákhoz hozzá ne férhessenek és őket fel ne világosíthassák. Ezek az intézkedések legutóbb súlyos bojtányba fuladtak a lugosi vasúti állomáson. Vajda Vojvoda Sándor főbb más nemzeti párti korifeus társaságában a lugosi állomáson várta Foch tábornagyot, Berhelott tábornokot és más külföldi diplomatákat. Mielőtt a vendégek le szállottak volna a vonatról, az állomáson várakozó nemzeti párti vezéreket csendőrszettek felszólították, hogy azonnal távozzanak. Vajda Vojvoda kijelentette, hogy nem hajlandó elmenni, mert beszélni akar Fochal és Berhelottal, akiket jól ismer. Ekkor az egyik csendőrkapitány intésére csendőrök jöttek elő, akik szuronysegezve szőlítették fel Vajda Vojvodáékat a távozásra, akik erre kénytelenek voltak az állomás épületét elhagyni, anélkül, hogy a külföldi diplomatákkal beszélhettek volna.

Levonják a jóvátételi összegből az elszakított területeken lévő állami javak értékét

London, okt. 26. (MTI.) A „Morning Post“-nak jelentik beavatott párisi forrásból: Párisban tárgyalnak Németország és más középeurópai hatalmak jóvátételi adósságairól. Ezeket az adósságokat összegszerűleg fogják megállapítani. Magyarország tekintetében úgy járnak el, hogy az elszakított területeken fekvő államjavakat u. m. erdőket, posta, táviró és telefonberendezéseket, vasutakat, sóbányákat, a jóvátételi számla javára írják. A Magyar kormány becslése szerint ezek értéke 9 milliárd 372 millió 500.000 arany korona.

Jungerth Mihály Budapestre érkezik

Budapest, okt. 26. Jungerth Mihály miniszteri tanácsos, aki a hadifoglyok hazaszállítása ügyében munkálkodott, ma délben fél 2 órakor Budapestre érkezik. A hadifoglyok hozzátartozóinak egyesülete a pályaudvaron küldöttségileg fogadja.

GONDOLATOK

**

Fosztogató diákok-ról irt nem régiben egy két napilap. Arról számoltak be, hogy egy nagy vidéki város vasútállomásán diákok rendszeresen fosztogattak waggonokat.

Megdöbbenve olvastam a hirt. Vajjon mi indíthatta azokat a gyerekeket ilyen bandita munkára. A nyomor, rossz társaság, vagy a nevelés hiánya?

Egészen bizonyos, hogy nevelésük lehetett hiányos s így egy-két elvetemült cimborra könnyen alakíthatott rablóbandát a diákokból. Kétségbeejtő perspektíva a kocsisfosztogató tanuló ifjak züllött társaságának látása!

És mégis! Még mindig nem irtódnak elég gondot az ifjuság nevelésére. Az iskolák fejlesztésére nincs pénz, a tanárok kénytelenek mellékfoglalkozás után is nézni, a diákok nyomora leírhatatlan, különösen nagy városokban...

Vajjon nem az volna-e a legjobb befektetés a jövő számára, ha a növekedő ifjuságra fordítanak nagyon, nagyon sok figyelmet?! Mert jaj nekünk, ha a diákok közt sok ilyen elvetemült banda szerveződik!

*

Az előzékenység és udvariaság a legegyszerűbb kötelessége mindenkinek, aki a társadalomnak megbecsült tagja akar lenni. Az egymással való érintkezést kellemessé csak az teheti, ha az emberek minden cselekedetükben tanujelét adják annak, hogy egy kultúrország kultúrnívón álló polgárai. Különösen ügyelniük kell a társadalmi kötelesség teljesítésére azoknak, akiket az államhatalom azzal bizott meg, hogy a rendet és fegyelmet fenntartsák az emberek között s a polgárság életének állandó egyensúlyát biztosítsák. Ilyen komoly és fontos feladat szolgálatában áll a rendőrség, amelytől nemcsak fegyelmező és büntető, hanem *nevelő és példátmutató* hivatást is vár a társadalom.

Sajnos, nem mindenütt felel meg ez a — hangsúlyozzuk: nélkülözhetetlen és nagyon fontos — testület hivatásának. Mi csabaiak nagyon is keservesen látjuk, hogy a rendőrségünk nem az, aminek lennie kellene. Lehet, hogy a parancsokat jól teljesítik, valószínű, hogy a szolgálatukat pontosan betartják, tagadhatatlan, hogy a külső rendre ügyeinek, de amit várunk tőlük, az előzékenységet és udvariaságot, bizony csak itt-ott találjuk meg. Nekik nevelő szerepet kellene betölteniük, minden rendőrlégénynek példát kellene mutatnia, hogy hogyan kell viselkednie az emberekkel való érintkezésben a polgároknak.

És mit látunk? Tekintélyes polgárokat durván és nyilvánosan leszidnak, megszegyenitenek, közszenés nélkül mennek be kereskedésbe s ott fegyverrelkobzással fe-

nyegetedznek, mert a kereskedő kötelességszerűen engedély felmutatása nélkül nem hajlandó nekik fegyvert adni, minden apróságért „felírnak” és büntetnek, a drákóiszigorról ellenőrzött rendszabályokat megsértik, egy szóval sokat, nagyon sokat kellemetlenkednek a polgárságnak.

Nem helyes ez, mert lassanként beienvelik a köztudatba azt a már szélteben hangoztatott gondolatot, hogy ők nem a rend fenntartásáért, hanem azért vannak, hogy bosszantsák a polgárságot.

Nem örömmel írjuk ezt, de joggal követeli már tőlünk a közönség, hogy mi tegyük szavá azt, ami ellen az egész polgárságnak van kifogása, de érthető okokból senki sem meri ezt szavá tenni. Hisszük, hogy jóindulattal fogadják sorainkat illetékes helyen is és igyekeznek segíteni azon, amin egy kevéske jóindulattal könnyen lehet változtatni.

Ismét visszautasították az oláhok a kitoloncoltakat

A menekültügyi hivatal a külügyminisztériumhoz fordul orvoslásért

Békéscsaba, október 26.

Tegnap számunkban jeientettük, hogy azt a 47 kitoloncolt erdélyi és romániai magyart, akiket a gyulafehérvári koronázás alkalmára távolítottak el az oláh hatóságok, csütörtökön reggel Lőkősházára, illetőleg Kürtőse kisérte az itteni menekültügyi hivatal és az államrendőrség képviselője, ahol illetőségi helyükre való visszajuttatásukat akarták kieszközölni.

A kitoloncoltak száma csütörtökig 49-re gyarapodott.

Az eredeti terv szerint Gyarmath, a menekültügyi kirendeltség vezetője és dr. Pethes m. kir. államrendőr fogalmazó ki is szállottak velük Lőkősházára, ahonnan Kürtőse továbbították őket.

Az oláh hatóságok azonban a legerélyesebben visszautasították a kitoloncolt magyarokat és még azt sem engedték meg nekik, hogy a vonatról leszálljanak.

A menekültügyi hivatal azonnal jelentést tett erről Szegedre felettes hatóságának, amely

a külügyminisztérium sürgős közbelépését kéri.

Magyar kereskedelmi iroda Buenos-Airesben

Argentínai importörök jönnek Magyarországra

Budapest, okt. 26.

Horváth Nándor a kereskedelmi minisztérium kiküldetésében a múlt hónapban Argentiniába utazott. Tapasztalatairól most készíti beszámolóját. Utjának eredményéről a következőket mondta: Konkrét eredménnyel tértem vissza Argentiniából. Sikertől Buenos-Airesben egy magyar kereskedelmi irodát létesítenem, azzal a rendeltetéssel, hogy a magyar kereskedelem és magyar ipar érdekeit szolgálja.

Az osztrák szociálisták kifogásolják a magyar-osztrák határmegállapítást

Bécs, okt. 26. (MTI) A nemzetgyűlés tegnapi ülésének végén Seiler, Moravetz és Böhm szociálista képviselők a nyugatmagyarországi felkelés ügyében kaptak sürgős interpellációra engedelmet. Interpellá-

Egyre tart a politikai szélsőség

Budapest, okt. 26. Bethlen István gróf miniszterelnök, mint tegnap megirtuk, november első felében beszámoló beszédet mond Hódmezővásárhelyen. A hódmezővásárhelyi gyűlés időpontját a miniszterelnök valószínűleg november 5-re tűzi ki. Abban az esetben, ha a nemzetgyűlés összehívására csak november hó 15-én kerül a sor, a miniszterelnök előreláthatólag november 12-én jelenik meg Hódmezővásárhelyen. Egyébiránt a politikai szélsőség változatlanul tart. Érdekesebb esemény a miniszterelnök beszámolójaig alig várható. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter ma délben felkereste Bethlen István grófot, akivel reform-ügyekben tárgyalt. A tanácskozás a mezőgazdasági munkabérekéről szóló törvényjavaslat tervezete körül forgott. Ez a törvényjavaslat kerül az összeülő nemzetgyűlésen elsősorban tárgyalás alá.

Nagy vonatrablások Jugoszláviában

Működik a „Zöld Káder”

Zágráb, okt. 26.

A karlovác—zágrábi vonatot Loskovács állomás környékén egyenruhás katonák támadták meg, kik a közeli erdőkből valóságos sortűzet adtak a vonatra és az utasokra. A mozdonyvezető nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem teljes gőzzel steiett Zágráb felé. Csak oda megérkezve vette észre a személyzet, hogy a legutolsó személykocsi hiányzik a szerelvényből. Zágrábból csendőrség és katonaság sietett ki a helyszínre, ahol a kocsi környékén néhány kifosztott holttestet találtak. Az erdőt körülzárták, de a tetteseket már nem sikerült megtalálni. Két héttel ezelőtt a sarajevói vonattal történt ugyanilyen eset, míg ezelőtt pár nappal egy másik vonattal is. A vonatrablók szökött katonák, akik a „Zöld Káder” tagjai.

Anglia elégtételt követel Romániától a „Daily Express” munkatársának letartóztatásáért

London, okt. 26. A román koronázás súlyos erkölcsi kárt okozott Romániának. Ismeretes, hogy a „Daily Express” tudósítóját, egy angol újságíró Romániában letartóztatták, ámbár okmányai rendben voltak. A „Daily Express” most az angol külügyminiszterhez fordult, amely diplomáciai lépést tesz, hogy elégtételt nyerjen egy angol állampolgár zaklatásáért, vagyis azért a méltatlan bánásmódért, amelyben a tudósító részesült a gyulafehérvári koronázás alkalmából.

Az olasz fascisták nagygyűlése

Róma, okt. 26. (MTI) Az olasz lapok többsége a fascisták nagygyűléséről szóló beszámolóban kiemeli a tökéletes rendet, valamint azt a csodálatos lelkesedést, amely a fascisták ezreit eltöltötte. Musolini beszédéből különösen azt a részt tartják figyelemreméltónak, amelyben a király iránti hódolatáról tett tanuságot. Több községben a községi tanács választásoknál a fascista jelölteket abszolút szótöbbséggel választották meg.

A Békési Központi Szeszfőző Szövetkezetnél

kitűnő, fajtiszta, szavatolt 50 százalékos

szilvapálinka

10 literen aluli mennyiségben literenkint forgalmiadó mentesen 670 koronáért, 10 literen felüli mennyiségben forgalmiadó mentesen literenkint 650 kor.-t kapható.

Rum helyett kitűnő zamatoságánál fogva tőjához is használható. 3464

Szövetkezetbe tömörülnek a tiszántuli méhészek

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, rendkívül fontosnak találván a méhészet fejlődését, a méhészek körében megnyilvánult óhajásra megszervezi a kerületbeli közei 12.000 méhészt. Elsősorban a kamarakerületben (amely egyúttal méhészkörület is) működő 77 helyi méhészegyletet összműködésre kívánja megszervezni a *Tiszántuli Méhészegyletek Szövetségében*, amelyhez csatlakozott helyi méhészegyletek teljes önállóságukat megtartják ugyan, de közös méhészerdekkért együtt működnek. E mellett a *Tiszántuli Méhészek Szövetkezete* is rövidesen megalakul, oly célból, hogy a méhész magának biztosíthassa termelvényei eredményeit, mert most olyan volt a helyzet, hogy a legjobb akácmézet nyáron összevásárolták a közvetítők olcsón (az idén 120—140 koronás árban, akik most a vételár sokszorosáért láncolják el. A méhésznek, aki egész éven át dolgozott és kockázatot véselt, potom pénzért eladott mézén azok gazdagodtak, akik egyebet sem tettek, mint a megvett mézet 4—5 hónapig elrejtették.

A méztermékek szövetkezeti értékesítésére és a méhészeti termékek feldolgozására alakul most a méhészszövetkezet.

Ezeket az ügyeket tárgyalta most a Mezőgazdasági Kamaránál egy értekezlet, amelyet dr. Rácz Lajos kamarai igazgató (ki a legutóbb Mezőtúron tartott kerületi méhészegyülésnek is elnöke volt) hívott össze. Az értekezlet, mint a szövetkezet alapítóinak értekezlete a szövetkezet szervezését elhatározta és a három millió korona üzlet részösszeggel alakítandó szövetkezet alapítási felhívását kibocsájtotta.

A felhívást gróf Almásy Imre mezőgazdasági kamarai elnök, dr. Czeglédy Mihály kamarai alelnök, dr. Rácz Lajos kamarai igazgató, Gáll Imre m. kir. méhészeti főfelügyelő, dr. Vársárhelyi Zoltán, a Hajdumegyei Méhészegylet elnöke és még közel 30 nagyobb méhészegylet elnöke írta alá. A szövetkezet üzletrészeinek nagyobb része már is biztosítva van.

Hazaérkezett az utolsó fogolytranszport

Budapest, okt. 26. Ma délután fél 3 órakor érkezett meg dr. Jungert osztálytanácsos, aki a hadifogoly csereakció ügyeit intézte. Jungert kijelentette, hogy az utolsó fogolytranszportot folyó hó 18-án indította utba és a kétszáz emberből 15—20 kivételével már mindenki hazaérkezett. Most már csak olyanok vannak Oroszországban — mondotta — akik megdőszültek és vagy gazdasági helyzetük miatt, vagy más okból nem akarnak hazatérni.

A pénzügyminiszter és a kereskedelmi miniszter látogatása a diósgyőri vasműveknél

Nem készül a pénzügyi kormány a vasuti díjszabás újabb emelésére

Budapest, okt. 26.

Kállay Tibor pénzügyminiszter és Valkó Lajos kereskedelmi miniszter tegnap este érkezett haza Diósgyőrből, ahol az ottani vasművek üzemi berendezéseit és termelési viszonyait tanulmányozták. Kállay Tibor pénzügyminiszter szemleutjáról a következőket mondotta el: A diósgyőri vasművek a kereskedelmi tárca alá tartoznak. Nem régiben még a pénzügyi tárca alatt voltak, illő tehát, hogy a miniszter személyesen is érdeklődjék a helyszínen a negyjelentőségű állami vasművek mikénti kezelése iránt. Meglátogattuk az ipari telepet és megtekintettük a szénbányát is, melyet csak nem régen kezdtek intenzívebben feltárni és amelyben igen jó minőségű barnaszenet termelnek. Látogatásunknak semmi-

féle konkrét célja nem volt. A diósgyőri vasművek nem dolgoznak deficittel és nem való az a hír sem, mintha az állam azok eladását tervezné.

Arra kérdésre, hogy megfelelő-e a valóságnak az a hír, hogy a kormány a Lipták-Stinnes csoportra kívánna ruházni az állami vasművek gyártmányainak kizárólagos eladási jogát és képviselőtét, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy ez a gondolat még csak fel sem merült az illetékes tényezők előtt.

Ugyancsak megcáfolja a pénzügyminiszter azt a gazdasági körökben nyugtalanságot keltő hírt, mintha a pénzügyi kormány a MÁV személy- és teheráru díjszabásának újabb felemelésével foglalkoznék.

Gyula város képviselőtestülete nem tart közgyűlést

Dr. Lovich polgármester távozását kívánja a képviselők többsége

Gyula, okt. 26.

Gyula város képviselőtestülete csütörtökön délelőtt ült össze rendes közgyűlésre, amelynek tárgysorozatán több igen fontos ügy, többek között Gyula városának a Horthy-akcióban való részvétele feletti döntés is szerepelt.

A közgyűlés megtartása egyéb városi közügyeken kívül főként a nyomoronyhító pótdadó követése miatt volt sürgős, mert a vármegye összes községei és városai közül Gyula az egyetlen, amely még ezideig nem intézkedett a kormányzó által kezdeményezett nemes akcióhoz való csatlakozása ügyében.

Sajnos — érdemleges tárgyalásra nem került sor, mert a napirend előtti felszólalások és az azok nyomán kitört kinos vihar lehetetlenné tették a közgyűlés lefolytatását.

A képviselőtestület kellemetlenül élénk vita után szavazás útján az állandó választmány javaslata szerint

kimondta, hogy addig nem tárgyal, amíg a polgármesteri szék betöltésében változás nem történik.

A szavazásban mintegy nyolcvanven részt vettek, akik közül hetvenketen szavaztak Lovich polgármester távozásának követelése mellett.

lyesen adjanak át nekik az erzsébethelyi rendőrségen, hogy meggyőződjhessenek az ártatlanul kitoloncolt magyarok szenvedéseiről.

— Milyen idő várható? Hazánkban az idő tulnyomóan borult, száraz és hűvös. A hőmérő ma reggel az Alföldön minusz 3 fokra sülyedt. Prognózis: helyenként, főleg nyugaton eső (havas eső) várható némi hőemelkedéssel.

— Az Evangélikus Leányegyesület okt. 31-iki nagy színházi előadása iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek elővételben még kaphatók Gally és Wénich drogériájában.

— Sulyosbodott Gárdonyi Géza állapota. Gárdonyi Géza betegsége komoly fordulatot vett. Máj- és vesebaj támadta meg a nagy író, akit ma este, vagy holnap délelőtt hoznak be Budapestre. Gárdonyit a Bálint-klinikán helyezik el, ahol Bálint tanár, az író régi barátja fogja kezelni. Gárdonyi augusztusban mult 59 éves.

HIREK

Ehező és didergő

erdélyi és románai magyarok, akiket az oláh sziguranca állatias könyörtelenséggel egyetlen betevő falat nélkül, egy szál ruhában toloncolt ki minden ok nélkül a gyulafehérvári koronázás előtt, kétségbeesetten várják sorsuk eldöntését az erzsébethelyi rendőrlaktányában, ahova ideiglenesen szállásolták el őket. Élelmük sincs, melegruhájuk sincs és vacogva szoronganak jobb időkben is lakhatatlan helyiségben. Előreláthatólag még több napig maradnak városunkban, amíg a külügyminisztérium eljár visszazállításuk érdekében. Általunk kérjük a város nemesen érző köznyireltes közönséget, hogy könnyítsenek nyomorúságos helyzetükön, enyhítsék éhségüket és a hideg által okozott szenvedéseiket. Pénzbeli adományokat a „Körösvidék” is szívesen továbbít. Természetbeni adományokat a nemesszívű adakozók lehetőleg szemé-

— Az osztálymérnökség nem épít az idén. Az osztálymérnökség arról értesítette a város vezetőségét, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel az ősz folyamán már nem fog építkezésbe a város által átadott barakterületen, hanem az építkezés megkezdését tavaszra halasztotta el.

— Nem szedik fel a barakok közé épített vágányokat. A város megkeresésére a MÁV igazgatósága arról értesítette a polgármestert, hogy a barakok elbontása következtében az ott lefektetett vasuti vágányok nem szedhetők fel, mivel Békéscsabán jelenleg 160 család lakik waggonban. Ezek a waggonlakások, hogy a rendes vasuti forgalmat ne akadályozzák, ilyen mellékvágányokra vannak kitolva. A város megkeresésének csak az esetben tehetnének eleget, ha ezek a waggonlakók megfelelő más elhelyezést nyernének. Különben is — megjegyzi a vasutigazgatóság — a város ezt nem követelheti, mivel annak engedélyezését a minisztérium végezte, tehát csak az vonhatja vissza az engedélyt.

— Mozi a Városi Színházban a színi idény alatt. Megemlékeztünk már arról, hogy Szikora János a Városi Mozgó jelenlegi bérlelője azt az eszmét vetette fel és terjesztette elő szóbelileg a város polgármesterének is, hogy nem volna-e lehetséges a mozielőadásoknak a színházban való megtartása a színi idény alatt is. Ezt úgy gondolja keresztülvihetőnek, hogy az előadásokat korábban kezdené és mire a színházi előadás kezdetét venné, már ki is szellőztetné a színházat. A színházra nézve ebből az az előny származik, hogy így a mozi tulajdonos nem lenne kényszerítve arra, hogy más helyen a színházi előadással egyidejűleg tartson mozielőadást, ami részben elvonná a színház közönségét. A másik előny meg a fűtési és a világítási költségek megosztása. Természetesen ez elsősorban a színház igazgatójának a hozzájárulásától függ. Addig a tervről nem lehet komolyan beszélni. A terv megbeszélése céljából Szikora ma Szentésre utazik, ahol érintkezésbe lép Kiss Árpád színgazgatóval.

— A szegedi körletparancsnok Mária Terézia lovag lett. Szegedről jelentik: A Mária Terézia lovagrend káptalanja bulcsi Janky Kocsárd altábornagynak, a szegedi katonai körlet parancsnokának a Mária Terézia lovagrend keresztjét odaítélte.

— A „MOVE” árutüzlete folyó hó 27. és 28-án pénteken és szombaton árubevásárlás miatt zárva marad.

Tanulót

felvesz a „KÖRÖSVIDÉK” könyv- és papirkereskedése. — Négy középiskola olvásgépe megkivántatik.

— **A nagykunsági gazdák börtényára.** A mezőgazdaság és az állattenyésztés termékeinek ipari feldolgozása nem lényegtelen előnyt jelent a magyar gazdaközönség életérdekeire. Nagyon helyes irányzat kezd most e tekintetben érvényesülni, amely arra törekszik, hogy a gazdák vegyenek részt olyan ipari alapításokban, amelyek a mezőgazdasági termékek feldolgozására hivatott gyárat létesítenek. Érdekes ilyen alapítás van most folyamatban Kisujszálláson: a „Nagykunsági Bőripari és Vegyészeti Rt., amely 100.000.000 korona alaptőkével kezdi meg működését. Kisujszállás városa a gyártelep részére kedvezményes áron ad telket és a kunsági gazdák tömegesen vesznek részt a részvények jegyzésében, hogy a nyersbőr termékeik feldolgozásából várható eredményt maguknak biztosítsák. A nagykunsági gazdák e tervébe már a debreceni és más vidékekről való gazdák is nagy számmal bekapcsolódtak. Ugy értesülünk, hogy a gazdák e törekvéseit a debreceni mezőgazdasági kamara is elősegíti. A részvényjegyzés iránt érdeklődők tájékoztatásért forduljanak Kisujszálláson a polgármesteri hivatalhoz, Debrecenben *Bessenyei Boldizsár* Máv. felügyelőhöz (Széchenyi-u. 6. sz.)

— **Tűzifakereskedők figyelmébe.** A népjóléti hivatal ismételtén és nyomatékosan felhívja a tűzifakereskedőket, hogy az elrendelt tűzifakészletbejelentéseket a jövőben minden hétfőn pontosan eszközöljék, mert ellenkező esetben a mulasztók ellen szigorú megtorló intézkedéseket léptetnek életbe.

— **A Máv. hordárok nem veszik fel az ellátatlanok közé.** A helybeli Máv. hordárok nemrégiben az ellátatlanok közé való felvételüket kérték. A vármegye alispánja most a miniszter rendelkezésére hivatkozva, a kérelmet elutasította.

— **A cigányzenészek segélyezést kérnek a nyomorenyhitő akcióból.** A helybeli cigányzenészek azzal a kérelemmel járultak a városi tanács elé — mivel a múltban az ellátatlanok közé való felvételük iránti kérelmük nem járt eredménnyel — hogy a megindított nyomorenyhitő akcióval kapcsolatban ők is részesüljenek némi segítségben, mivel megélhetésük a rohamos drágulás következtében erősen veszélyeztetve van.

— **Garázdálkodnak a kóbor cigányok.** Ifj. *Turó József* és *Turó Tuba* nagykamarasi csavargó cigányok *Horváth András* 509. hsz. a. ujkigyósi lakostól záratlan óljából 12 drb majorságot, *Révész Márton* ujkigyósi lakostól különféle gazdasági szerszámokat loptak el. A cigányok még megkísérelték a betörést *Békési Péter* és *Seress Ferenc* ujkigyósi lakosoknál is, ahol azonban csak a szoba utcafeleli ablakát törtek be, de ugylátszik bemászni már nem tudták, mert megzavarták őket. A csendőrség a nyomozás bevezetése után a lefűlt cigányokat a békéscsabai járásbírósnak adta át. Ezeket a kóbor cigányokat már egy ízben csavargás vétsége miatt a gyulai főszolgabírósnál is feljelentették, azonban akkor nem érték tetten őket semmiféle büncselekmény elkövetésén és minthogy ilyesmi nem is volt rájuk bizonyítható, csupán eltoloncoltatták őket illetőségi helyükre az eleki főszolgabírósnak utján.

— **Talált ökr.** Mezőberény község előjárósága arról értesítette a várost, hogy még augusztus hónapban a község határában egy vörstarka bélyeg és jegynélküli koros ökröt találtak. Amennyiben az ökr igazolt tulajdonosa október hó 31-ig a községházán nem jelentkeznék, az ökröt nyilvános árverésen adják el.

— **Megszűnt állatbetegség.** Orosházán a szeptember 29-én fellépett lépfene ragadós állati betegség megszűnt.

Mi van ma?

1922. okt. 27., péntek

R. k.: Szabina vt. Prof.: Szabina.
Napkelte 6 óra 37 perckor,
nyugta 16 óra 51 perckor. (4:51)
Holdkelte 13 óra 14 perckor (d. u.),
nyugta 23 óra 05 perckor (éjjel.)
Este fél 7 és este fél 9 órakor
mozielőadás a Városi Mozgóban.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát
0:21 és féllel jegyezték.

Valuták:

Napol.	9300	Sv. ír.	46250—47750
A. font	11200—11500	Dinár	4000—4150
Dollár	2500—2575	Lengy. m.	2250—2350
Fr. frank	1780—1783	Bécsi kif.	-----
Márka	60—70	Ezüst K.	-----
Lira	10000—10500	Ezüst 2 K.	-----
Osztr. K.	340—355	Ezüst for.	-----
Rubel	-----	Ezüst 5 K.	-----
Leu	1550—1650	Arany 10 K.	-----
Szokol.	8000—8500	Arany 20 K.	-----

Gabonaárak:

(MTI közlése):

76 kg. tiszavidéki	10850—10900
78 kg.-os tiszav.	10950—11000
Rozs uj	7200—7300
Takarmángárpa I.	7150—7300
Sőrrarpa	7400—7600
Tengeri	-----
Zab	6700—6900
Repce	16000—17000
Korpa	4800—4900

(MTI közlése):

Ferencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány: 718 sertés, — süldő. Erkezett 119 sertés, — süldő, Eladott 152 s., — malac. Viszamaradt — sertés és — süldő és — malac. Árak: Zsirsértés fiatal nehéz 460—510, könnyű 370—450 korona.

Marhavásár:

(MTI közlése):

A vágómarhavásárra felhajtott 1904 darab marha. Ebből 238 drb. belföldi és 70 román származású. Következő árakat fizették: Ökör 150-190, k. 100-50, silány 75-80, bika, jobb 105—160 silány 85—100, bivaly 80-100, tehén, jobb 120-160, kivételesen 190, gyengébb 75—110, csontozni való 70—75, növendék marha 90-100. Irányzat eleinte élénk később lanyha. Az árak: 20—30 koronával estek.

MOZI

Városi Mozgó.

„Trenk báró“

(Történelmi regény 7 felvonásban)

A magyar Napkirálynő, Mária Terézia ragyogó korszaka elevenedik meg előttünk e történetben csak ma pénteken egy nap, két előadásban, melynek középpontjában Trenk báró, a vakmerő harcos, a bátor lovag és a vakmerő nőhódító áll. A rokokó-korszak sima udvarias, de szenvedélytől lángoló romantikus éveinek legszebb jelenetei peregnek le előttünk.

Szombaton és vasárnap egy szenzációs amerikai kép: „Éjféli cimborák“ c. bűnügyi történet 5 felvonásán kerül bemutatásra.

Előadások pénteken és szombaton fél 7 és fél 9, vasárnap fél 6, 7 és 9 órakor kezdődik.

Főszerkesztő és a szerkesztésért felel:

VIDOVSKY KÁLMÁN

Szerkesztő: MIGEND DEZSŐ.

Kiadja és nyomatja:

A Kőrösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Felelős kiadó: Gubicza István.

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szög 50 korona, azonnali minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Allástkeresők hirdetményei díjtalanok.

Eladó egy gramofon 20 drb. lemezzel Zsirus-utca 2. szám alatt. 3473

Női kalapszalom teljes berendezéssel Gyulán, Fötérén, róm. kath. nagytemplommal szemben elköltözés miatt azonnal eladó. Hermann Olga Gyula, Fötér. 3472

Eladó III. ker. Sztraka-utca 40. szám alatti ház. Érdeklődni ugyanott. 3451

Elveszett f. hó 22-én, vasárnap este fél 9 órakor a Városi Moziban egy kabátöv. Kérem a becsületes megtalálót, hogy adja le a kiadóban. 3463

Hirdetéseket naponta délután 5 óráig vesz fel a kiadóhivatal.

Önkéntes árverés.

Folyó hó 25-től kezdődőleg f. hó 29-ig bezárólag minden nap délelőtt 10 órai kezdettel Mezőberényben a Magyar Király-vendéglőben **önkéntes árverés** lesz, melyen *szobaberendezések, ágyneműek, konyhadények, gázcsövek* stb. fognak eladni.

Jankó János

vendéglős.

3442

CSAK NŐKET ÉRDEKEL

TUDNI AZT, HOGY SZÉP SIMA ÉS ÜDE ARCBŐRT CSAK A

MAKLURA-CRÉM, PUDER ÉS SZAPPAN

HASZNÁLATA ÁLTAL ÉRTHETŐ EL. — KÉSZITI

GALLY ÉS WENICH DROGUÉRIÁJA ÉS KOZMETIKAI LABORÁTORIUMA BÉKÉSCSABA, SZENT ISTVÁN-TÉR 16. SZÁM.

Rifutófiut

vagy leányt jó fizetéssel felvesz a „Kőrösvidék“ szerkesztősége.

TALMUD

magyar fordításának I. része (Mik a nemzsidók a Talmud szerint. Emberáldozatok.) megjelent.

Az egész mű ára 200 K. (Utánvétellel nem küldhető, mert az utánvétel díja 68 K.) Minden öntudatos kereszténynek el kell olvasni a Talmudot, mert ennek ismerete nélkül tökéletlen és komolytalan minden akciónk. Az érdeklődők sziveskedjenek most megszerezni, mert újra nem fogom nyomtatni. Duzsénszky Alfonz szerkesztő Budapest, III. kerület, Nád-utca 1. sz.) 3407

KOCSIÜLÉS

ruganyos sodronyból, szikrafogó, áthányórosta, cementrosta, kavicskosár stb.

kapható

Pólya Ferenc

szita- és sodronyárúkesztőnél Békéscsaba, III., Wetter-u. 13. 2593

Női és férfi KALAPOK

formázását

4 nap alatt készíti

Szell István kalapos,

Békéscsaba, Baross-utca 14. szám.

Nyírségi

burgonya

és téli fejes-káposzta

kicsinyben és nagyban kapható a Békéscsabai Kisgazdák Szövetkezete üzleteiben és telepein. 3251

Eladó két új vastengelyű

teherkocsi

répa fuvarozásra igen alkalmas, **igáskocsinak is megfelelő.** Egy használt, jó karban levő, vastengelyű

Sandlauer-kocsi

rugók nélkül, 2 bőrüléssel, sárgára lakkozva. Cim: **Jellinek, Mezőkovácsháza.**

Elsőrendű pormentes

faszén

nagyban és kicsinyben kapható **LEHOTZKY SAMUEL** kereskedőnél Csaba, Lázár-u. 19